

شدت و کیفیت درد زایمان در زنان و زایمان بیمارستان افضلی پور کرمان بر اساس معیار سنجش درد مک گیل

طاهره اشرف گنجوی^{*}، فریده پاغنده^۱، غلامرضا ابراهیمی نژاد^۲

خلاصه

مقدمه: نگرانی نسبت به درد زایمان یکی از علل اصلی تمایل زنان باردار به ختم حاملگی به روش سزارین می‌باشد. در این مطالعه عوامل مؤثر بر شدت و کیفیت درد زایمان بهمنظور دست‌یابی به راه کاری جهت کاهش میزان آمار سزارین مورد بررسی قرار گرفت.

روشن: در این بررسی ۲۰۸ خانم زائو به صورت تصادفی از بین مراجعین به بیمارستان افضلی پور کرمان انتخاب شده و با استفاده از پرسشنامه درد مک گیل مورد ارزیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها: میانگین سنی افراد مورد مطالعه $25/23 \pm 5/53$ سال بود. مقایسه دو مرحله زایمان از نقطه نظر میزان شدت و کیفیت درد حاکی از شدیدتر و ناراحت‌کننده‌تر بودن مرحله دوم نسبت به مرحله اول بود ($P < 0.001$). همچنین زنان نخست‌زا نسبت به زنان چندزا، درد شدیدتری را در مرحله دوم داشتند ($P = 0.002$) در حالی که زنان چندزا، زایمان سریع‌تری را نسبت به زنان نخست‌زا تجربه کردند ($P < 0.001$). بررسی متغیر سن نشان داد که در مرحله دوم زایمان، افزایش سن با کاهش شدت درد زایمان همراه می‌باشد ($P < 0.01$)، اما شدت درد با متغیرهای شغل، سطح تحصیلات، وزن نوزاد متولد شده و تعداد حاملگی‌های قبلی در زنان چندزا ارتباط آماری معنی‌داری نداشت. شدت درد در زنانی که مراقبت‌های دوران بارداری خود را تحت نظر متخصصان مامایی سپری کرده بودند کمتر بود.

نتیجه‌گیری: به نظر می‌رسد که متخصصیان زنان و مامایی می‌توانند در آماده‌سازی ذهنیت مناسب جهت تحمل این پدیده طبیعی و ترویج زایمان طبیعی به ویژه در زنان نخست‌زا نقش مؤثری داشته باشند.

واژه‌های کلیدی: زایمان طبیعی، پرسشنامه درد مک گیل، درد زایمان، شدت، کیفیت، کرمان

۱- دانشیار زنان و زایمان، دانشکده پزشکی افضلی پور، دانشگاه علوم پزشکی کرمان-۲- کارشناس مامایی-۳- استادیار روان‌شناسی بالینی، دانشکده پزشکی افضلی پور، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

*نویسنده مسؤول، آدرس: کرمان، انتهای بلوار ۲۲ بهمن، بیمارستان افضلی پور، بخش زنان و زایمان • آدرس پست الکترونیک: dr_ganjooei@hotmail.com

مقدمه

معیارهای ورود به مطالعه عبارت بودند از: ایرانی بودن، حاملگی ترم تک قلو و با نمایش سر، عدم اعتیاد به مواد مخدر بنا به گفته مادر، نداشتن سابقه نازایی، نداشتن عوارض مامایی (دکولمان، جفت سرراهی و....)، عدم مصرف داروهای ضد درد حین یا طی چندین ساعت قبل از زایمان، نداشتن بیماری شناخته شده قلبی (از جمله فشار خون، بیماریهای قلبی، دیابت، اختلالات انقادی و بیماری روانی)، اتساع دهانه رحم بیش از ۲ سانتی متر در بدو ورود به مطالعه، وزن تقریبی جنین کمتر از ۴ کیلوگرم، پیش بینی یک زایمان واژینال، عدم استفاده از اکسیتوسین و عدم وجود زجر جنینی در هنگام پذیرش و مرحله اول زایمان.

نحوه انتخاب افراد بدین گونه بود که بعد از دادن توضیحات لازم به بیماران در مورد نحوه انجام و اهداف این مطالعه و کسب رضایت آنها برای همکاری، فرم مصاحبه که شامل خصوصیات جمعیتی برای به دست آوردن اطلاعات توصیفی پایه و متغیرهای مرتبط با بارداری بود تکمیل و سپس معاینه فیزیکی انجام می شد. فرد دارای شرایط، در طول مدت درد زایمان تحت نظر قرار می گرفت و در طول درد زایمان برای تعیین میزان بازشدن سرویکس، معاینه فیزیکی انجام می شد.

برای ارزیابی درد از پرسشنامه درد مک گیل استفاده شد (۶). این پرسشنامه برای اندازه گیری کلینیکی تجربه درد است که سه بعد تجربه درد یعنی بعد حسی (sensory)، هیجانی (affective) و ارزیابی کننده (evaluative) آن را می سنجد (۷). این پرسشنامه ابزاری قدرتمند برای بررسی جنبه های کمی و کیفی درد می باشد و اعتبار و قابل اعتماد بودن آن در مطالعات متعددی ثابت شده است (۸-۱۰). این پرسشنامه شامل ۲۰ گروه لغات برای توصیف درد است که ماهیت حسی، هیجانی و ارزیابی کننده درد را توصیف می کنند. پرسشن گر لغات هر گروه را برای مادر می خواند و از او می خواهد که از هر گروه فقط یک لغت که ماهیت درد وی را توصیف می کند انتخاب نماید و در صورتی که مادر هیچ کدام از کلمات را مطابق احساس خود نیابد هیچ

درد زایمان یکی از شدیدترین تجربیات دردناک در زندگی است و با وجود پیشرفت های زیاد در زمینه مدیریت کنترل درد، همچنان اجتناب ناپذیر می باشد. درد زایمان از تداخل یک سری عوامل فیزیولوژیک از جمله انقباضات رحمی و اتساع سرویکس و عوامل روحی - روانی مانند استرس، اضطراب و ترس ناشی می گردد (۱). شدت دردی که حین مراحل زایمانی احساس می شود روی وضعیت روانی مادر، سیر زایمان و سلامت جنین تأثیر گذار است (۲).

میزان حس درد زایمان در افراد مختلف طیف گسترده ای دارد و تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می گیرد. تحقیقات نشان داده است که شدت بیشتر حس درد با عواملی چون سن پایین تر، تحصیلات کمتر، انتظار غیرواقعی از درد و موقعیت های اجتماعی اقتصادی پایین ارتباط دارد (۳). از سوی دیگر آموزش های دوران بارداری جهت آمادگی زایمان، شدت درد زایمان را کاهش می دهد (۴). یکی از اهداف اصلی طب مامایی فراهم سازی شرایط تجربه یک زایمان بدون خطر و با حداقل میزان درد برای زائو می باشد (۱). آگاهی از شدت درد در اداره صحیح سیر زایمان و تعیین نیاز به مسکن و مقدار آن الزامی است (۵). یکی از علل مهم تمایل شخصی مادران به انجام سزارین و افزایش آمار آن در جامعه ما، ترس ناشی از درد زایمان است. بنابراین مطالعه حاضر با هدف تعیین شدت و کیفیت درد زایمان و بررسی ارتباط آنها با متغیرهای جمعیتی و مامایی مربوطه در جامعه مورد بررسی به منظور دستیابی به راهکاری جهت کاهش میزان میزان سزارین، صورت پذیرفت.

روش بررسی

با توجه به معیارهای خروج از مطالعه، ۲۰۸ نفر مورد بررسی قرار گرفتند. افراد مورد نظر به صورت تصادفی از بین زنانی که برای زایمان به بیمارستان افضلی پور کرمان مراجعه کرده بودند انتخاب شدند.

PRI شدت درد را ولی به صورت کمی با مقیاس صفر تا ۵ می‌سنجد که در آن صفر بدون درد، یک: درد خفیف، دو ناراحت کننده، سه: پریشان کننده، چهار: وحشتاک و پنج: شکنجه آور تفسیر می‌شوند (۱۱). فرم پرسشنامه درد مک گیل در دو نوبت یعنی یکبار در دیلاتاسیون ۳-۵ سانتی‌متر و در نوبت دوم در دیلاتاسیون ۶-۱۰ سانتی‌متر در فاصله بین اقباضات برای هر زائو توسط مامای همکار طرح، تکمیل می‌شد. اطلاعات جمع‌آوری شده پس از ورود به کامپیوتر در بسته نرم‌افزاری SPSS و با استفاده از روش‌های آماری توصیفی و آزمون‌های *t*-test و کای دو مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

در مجموع ۲۰۸ زائو مورد مطالعه قرار گرفتند که در محدوده سنی ۱۶ تا ۴۳ سال قرار داشتند. ویژگی‌های دموگرافیک جمعیت مورد مطالعه در جدول شماره ۱ آمده است.

لغتی انتخاب نمی‌شود (۸). نحوه امتیازدهی بر اساس ارزش مکانی لغات می‌باشد یعنی لغات اول از هر گروه نمره یک را می‌گیرد بنابراین لغات انتخاب شده نه تنها کیفیت درد بلکه شدت آن را نیز نشان می‌دهند. مجموعه نمرات حاصل از لغات انتخاب شده در گروههای مختلف PRI (Pain Rating Index) نامیده می‌شود. نمره PRI بالاتر نشانه شدت بیشتر درد است.

PRI را می‌توان بر اساس سه بعد تجربه درد (حسی، هیجانی و ارزیابی کننده) تقسیم‌بندی کرد: زیر گروه ۱-۱۰ مربوط به بعد حسی، زیر گروه ۱۱-۱۵ مربوط به بعد هیجانی و زیر گروه ۱۶ مربوط به ارزیابی کننده و زیر گروه ۱۷-۲۰ به عنوان متفرقه می‌باشد. بعد حسی از هیچ احساسی تا شدیدترین حس درد را نشان می‌دهد و بعد هیجانی از هیچ احساس ناخوش تا شدیدترین حس ناخواسته و ناخوش را بیان می‌کند.

بخش دیگر پرسشنامه برای اندازه‌گیری میزان کمی درد فعلی است و PPI (Present Pain Index) نام دارد و مشابه

جدول ۱. ویژگی‌های دموگرافیک جمعیت مورد مطالعه

مشخصه	میانگین سن (سال)	تعداد(%)
تحصیلات	۲۵/۲۳±۵/۵۳	۲۰۸(۱۰۰)
تعداد زایمان	دیپلم و کمتر	۱۸۶(۸۹/۴)
وضعیت اشتغال	بیشتر از دیپلم	۲۲(۱۰/۶)
مراقبت‌های دوران بارداری	نخست‌زا	۱۲۷(۶۱/۱)
	چندزا	۸۱(۴۷/۹)
	شاغل	۲۵(۱۱/۶)
	خانه‌دار	۱۸۳(۸۷/۴)
	منظم:	۱۳۹(۶۷)
	پزشک متخصص	۷۵(۵۴)
	پزشک عمومی	۵(۳/۵)
	مطب ماما	۲۷(۲۶/۵)
	مراکز بهداشتی درمانی	۲۲(۱۶)
	نامنظم	۶۹(۳۳)

توزیع فراوانی زنان مورد مطالعه بر حسب شدت درد در دو مرحله زایمان در جدول شماره ۲ آورده شده است. همان‌گونه که جدول نشان می‌دهد میزان شدت درد بیان شده در مرحله دوم زایمان نسبت به مرحله اول بیشتر می‌باشد این امر در ابعاد مختلف تجربه درد و کیفیت آن نیز صادق بود (جدول ۳).

میانگین وزن نوزادان متولد شده 3182 ± 378 گرم بود. تعداد حاملگی‌های قبلی در زنان چندزا ($438/9$) از یک تا ۸ نوبت متفاوت بود. حاملگی اخیر در $80/2$ موارد خواسته و در $7/81$ با تمایل همسر حاصل شده بود. در مجموع $41/4$ ٪ ذهنیت سخت و دردناک از زایمان داشتند، $41/1$ ٪ حاملگی را طبیعی و قابل تحمل و $18/1$ آن را پر خطر و ترس آور دانسته و $3/4$ ٪ حاملگی را به دلیل مادر شدن خواشایند ارزیابی کرده بودند.

جدول ۲. توزیع فراوانی زنان مورد مطالعه بر حسب شلت درد مراحل ۱ و ۲ زایمان

مرحله زایمان	شدت درد	خفیف	ناراحت‌کننده	پریشان‌کننده	وحشتناک	شکنجه‌آور
مرحله اول	$38/18/3$	$87/41/8$	$44/21/1$	$32/15/4$	$7/3/4$	$113/54/1$
مرحله دوم	.	$17/8/2$	$13/6/3$	$65/31/4$	$22/15/4$	$7/3/4$

$P=0/0001$ $t=-91/875$

جدول ۳. توزیع فراوانی میانگین نمره درد زایمان (در ابعاد مختلف درد) در زنان مورد مطالعه بر حسب پرسشنامه مک‌گیل (MPQ)

مرحله زایمان	نمره	(کل) PRI	حسی	هیجانی	بعد کیفی درد	ارزیابی‌کننده
مرحله اول	$31/84 \pm 10/28$	$16/87 \pm 5/73$	$5/55 \pm 2/58$	$7/94 \pm 1/96$		
مرحله دوم	$44/96 \pm 10/53$	$23/55 \pm 5/94$	$7/93 \pm 7/84$	$3/83 \pm 1/77$		
	$t=-20/265$	$t=17/002$	$t=-12/323$	$t=-4/447$		
	$P<0/001$	$P<0/001$				

از میان زنان مورد مطالعه ۱۲۷ نفر (۶۱٪) نخست‌زا بودند که مقایسه میزان شدت درد این گروه با زنان چندزا حاکی از بیشتر بودن شدت درد در مرحله دوم در آنان بود که از نظر آماری معنی‌دار بود (جدول ۴).

مادرانی که سابقه حاملگی قبلی داشتند، ۱۵/۱٪ شدت درد زایمان قبلی را خفیف، $33/6$ ٪ ناراحت‌کننده، $10/9$ ٪ پریشان‌کننده و $31/2$ ٪ وحشتناک و $9/2$ ٪ شکنجه‌آور توصیف نمود.

جدول ۴. مقایسه میزان شدت درد مرحله اول و دوم زایمان در دو گروه نخست‌زا و چندزا

P	t	چندزا	نخست‌زا	شدت درد	
				مرحله زایمان	مرحله اول
.0541	.0613	۲/۳۹±۱/۰۲	۲/۴۸±۱/۰۸		مرحله اول
.0002	۳/۲۰۸	۴/۰۶±۰/۹۹	۴/۴۷±۰/۸۳		مرحله دوم

ادراک حسی درد در مرحله دوم زایمان افراد شاغل دارای نمره درد بیشتری نسبت به افراد خانه‌دار بودند ($t=2/631$ و $p=0/012$).

در مورد سطح تحصیلات نیز با افزایش مدرک تحصیلی تا حد دیپلم بر شدت درد زایمان ($p=0/045$ و $\chi^2=8/012$) افزوده می‌شد. ارزیابی عامل وجود دیسمنوره نشان داد ۸۷ نفر ایشان (۴۲٪) سابقه دیسمنوره داشتند و این افراد نسبت به سایرین دارای نمره درد بیشتری بودند.

مقایسه زنان مورد مطالعه از نظر خواسته یا ناخواسته بودن بارداری حاکی از تفاوت در شدت درد مرحله دوم زایمان بین دو گروه بود به نحوی که افرادی که حاملگی خواسته داشتند شدت درد مرحله دوم را شدیدتر از دیگران بیان نموده بودند ($p=0/014$ و $t=2/484$). همچنین بیان شدت درد در مرحله دوم زایمان در زنانی که تحت مراقبت متخصص زنان و زایمان بوده‌اند نسبت به سایرین کمتر بود ($p=0/01$).

بحث

در این بررسی ۳۷/۱٪ زنان مورد مطالعه ذهنیت دردناکی از زایمان داشتند و ۱۸/۱٪ زائوها درد زایمان را غیر قابل تحمل ذکر کردند. بدین ترتیب به نظر می‌رسد درصد قابل توجهی از زنان حامله با نگرش منفی نسبت به درد زایمان، به اطاق زایمان پا می‌گذارند. Saisto و همکاران نشان داد که ترس از زایمان علت ۲۲-۸٪ موارد سازارین می‌باشد (12). Janasson و همکاران نشان دادند تجویز

در بیان شدت درد، ۱۶/۸۴ درصد چندزاها درد مرحله اول زایمان را شکنجه‌آور و وحشت‌ناک بیان کردند در حالی که ۲۰/۵۲٪ نخست‌زاها در دشمنان را با این شدت بیان نموده بودند. در مرحله دوم زایمان نیز در حالی که ۷۸/۹۵ درصد نخست‌زاها درد مرحله دوم زایمان را شکنجه‌آور و وحشت‌ناک عنوان کرده بودند، ۱۰/۷ درصد چندزاها درد زایمان خود را با این شدت بیان کرده بودند که این تفاوت در بیان شدت درد معنی‌دار بود ($p=0/01$) و ($f=6/762$).

مقایسه مدت زمان زایمان در دو گروه چندزا و نخست‌زا نیز حاکی از کمتر بودن این زمان در چندزاها بود ($p<0/001$ و $C=8/104$). مقایسه شدت درد و کیفیت آن بر حسب تعداد زایمان‌های قبلی تفاوتی را در معیارهای مورد سنجش بین دو گروه نشان نداد.

مقایسه بیان شدت درد در مرحله اول زایمان در گروه‌های سنی مختلف از نظر آماری معنی‌دار نبود ($p=0/001$ و $\chi^2=17/854$) به نحوی که با افزایش سن از بیان شدت درد مرحله دوم کاسته می‌شد. نمره درد در بعد هیجانی در زنان مورد مطالعه در مرحله اول زایمان ($p=0/001$ و $\chi^2=17/758$) و همچنین در مرحله دوم زایمان ($p=0/041$ و $\chi^2=9/992$) با افزایش سن کاهش می‌یافتد.

در بررسی مقایسه‌ای اثر وزن نوزادان متولد شده بر شدت درد نیز ارتباط آماری معنی‌دار دیده نشد. بین دو گروه شاغل و خانه‌دار از نظر شدت درد در مراحل اول و دوم زایمان تفاوتی وجود نداشت. تنها در رابطه با نمره بعد

زنان چندزا نیز به طور معمول کوتاه‌تر از نخست‌زاهای می‌باشد و این امر در مطالعه حاضر نیز صادق بود. عدم تأثیر تعداد زایمان‌های قبلی بر میزان درد احساس شده در تحقیق حاضر با مطالعه Sittner و همکاران هم‌خوانی دارد (۱۸).

کاهش میزان شدت درد زایمان با افزایش سن زنان مورد مطالعه که با تحقیق Olayema هم‌خوانی دارد (۱۶) را می‌توان در ثبات روحی و روانی که با افزایش سن شکل می‌گیرد جستجو کرد و از سوی دیگر به عامل مخدوش کننده چندزا بودن که با افزایش سن بیشتر می‌شود ارتباط داد. بدیهی است اعلام نظر قطعی در این زمینه مستلزم حذف عوامل مخدوش کننده و اجرای مطالعه‌ای در قالب طرح مورد و شاهدی می‌باشد.

هر چند نتایج مطالعات Olayema و همکاران (۱۶) حاکی از بیشتر بودن شدت درد در زنان با سطح تحصیلات کمتر است که در این مطالعه نظری مطالعه Onah و همکاران (۱۷) زنان با تحصیلات بالاتر از شدت درد بیشتری شاکی بودند که به نظر می‌رسد علت تفاوت در این زمینه نوع طرح ریزی مطالعات مذکور باشد. بدیهی است شرایط روحی و انتظارات قشر تحصیل کرده از سویی و عملکرد عینی ایشان در انتخاب روش ختم حاملگی به نفع نظریه دوم باشد لذا، تصمیم‌گیری در این زمینه مستلزم بررسی نتایج مطالعات مشابه در جوامع مختلف می‌باشد. به نظر می‌رسد تفاوت در بیان شدت درد در حاملگی‌های خواسته و ناخواسته نیز به دلیل وجود الگویی مشابه صورت پذیرفته باشد چرا که در حذف عوامل مخدوش کننده در تصمیم‌گیری در این ارتباط باقیستی چندزا بودن، افزایش سن و تحصیلات کمتر را در زمرة علل همراه زنان با حاملگی ناخواسته برشمیریم.

افزایش شدت درد زایمان در زنان با سابقه دیسمنوره نیز شاید ریشه در سابقه ذهنی دردهای مربوط به سیستم تناسلی ایشان داشته باشد بدین ترتیب که افراد دارای دیسمنوره از ذهنیت منفی‌تری نسبت به درد زایمان برخوردار می‌باشند.

داروهای ضد اضطراب می‌تواند در کاهش درد زایمان مؤثر باشد (۱۳). از سوی دیگر آموزش‌های دوران بارداری جهت آمادگی برای زایمان، ترس از زایمان و شدت درد را کاهش می‌دهد (۵).

بررسی شدت درد در مرحله اول و دوم زایمان نشان داد که با پیشرفت زایمان شدت درد افزایش می‌یابد و این امر به‌ویژه در مورد زنان نخست‌زا صادق می‌باشد و این نکته بر اهمیت توجه به آموزش‌های قبل از زایمان در ایجاد نگرش مثبت و سازنده در رابطه با درد زایمان تأکید می‌ورزد. در سال ۲۰۰۶ تحقیق Chang نشان داد که با افزایش میزان اتساع دهانه رحم، شدت درد نیز بیشتر می‌شود (۱۴).

Hiltunen در تحقیق سال ۲۰۰۴ نشان داد که با تسکین درد زایمان شیوع افسردگی بعد از زایمان کاهش می‌یابد (۱۵). ارزیابی طبیعت و شدت درد زایمان نشان گرفت اهمیت عامل روانی تجربه قبلی درد است به نحوی که افرادی که قبل از سطح قابل ملاحظه‌ای از درد را حس کرده‌اند شدت درد زایمان را کم ذکر می‌کنند (۵).

مقایسه مرحله اول و دوم زایمان حاکی از شدیدترین احساس درد و کیفیت درد در مرحله دوم نسبت به مرحله اول در زنان مورد مطالعه بود که با توجه به مکانیسم ایجاد درد در دو مرحله قابل پیش‌بینی می‌باشد (۱۰).

Olayema در بررسی خود در سال ۲۰۰۵ نشان داد که با افزایش سن و تعداد حاملگی شدت درد زایمان کاهش می‌یابد (۱۶). در مطالعه حاضر نیز با افزایش سن از شدت درد مرحله دوم کاسته می‌شد و از طرفی در زنان چندزا به نحو چشمگیری شدت درد نسبت به زنان نخست‌زا کمتر بود که با مطالعه Onah و همکاران نیز هم‌خوانی دارد (۱۷). علت عمدی آن جنبه روانی موضوع است زیرا فرد پس از یک بار تجربه درد آمادگی بیشتری برای پذیرش مجدد آن دارد و از طرفی تغییرات فیزیکی لگن متعاقب زایمان اول نیز در این امر دخیل می‌باشد (۱۱). مدت زمان زایمان در

نتیجه‌گیری

ارائه برنامه‌های مشاوره‌ای مناسب قبل از زایمان و آموزش روش صحیح زایمان به عنوان یکی از الوبیت‌های سیستم مراقبت دوران بارداری حائز اهمیت فراوان می‌باشد لیکن پاسخگویی شبهات ایجاد شده و نتیجه‌گیری در مطالعه‌ای این چنین مستلزم گردآوری نتایج مطالعات مشابه دیگر برای متا-آنالیزی مناسب می‌باشد.

سپاسگزاری

از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی کرمان بهدلیل تأمین بودجه این طرح پژوهشی تشکر و قدردانی می‌شود.

نکته قابل توجه کمتر بودن میزان شدت درد در زنان باردار تحت نظر متخصصین زنان و زایمان، نسبت به آن دسته از مادرانی که مراقبت‌های دوران بارداری خود را در مرکز دیگر به انجام رسانده بودند می‌باشد. این مسئله بر اهمیت نقش متخصصین زنان و زایمان در ایجاد نگرش مثبت تأکید می‌ورزد. بدیهی است عدم اهتمام متخصصین محترم در این زمینه تمايل مادران جوان را به انتخاب روش سازاری برای ختم حاملگی بهدلیل عدم تحمل درد زایمان افزایش می‌دهد. برنامه‌ریزی‌های بهداشتی درمانی از جمله

The Quality and Intensity of Labor Pain based on McGill pain Questionnaire in Parturient Women Admitted in the Maternity Ward of Afzalipour Hospital in Kerman

Ashrafganjooei T., M.D.^{1*} Paghande F., B.Sc.² Ebrahimnejad Gh., Ph.D.³

1. Associate Professor of Obstetrics & Gynecology, Afzalipour School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

2. Midwife

3. Assistant Professor of Clinical Psychology, Afzalipour School of Medicine, Kerman University of Medical Sciences, Kerman, Iran

* Corresponding author, e-mail: dr_ganjooei@hotmail.com

(Received: 24 Jan. 2010 Accepted: 28 July 2010)

Abstract

Background & Aims: Fear of labor pain is a principal factor in pregnant women's tendency for cesarean section. This study was done to investigate the factors that affect quality and intensity of labor pain in order to decrease the rate of elective cesarean sections.

Method: a prospective randomized study was performed on 208 parturient women in Maternity ward of afzalipour Hospital by using McGill Pain Questionnaire.

Results: Mean age of participants was 25.23 ± 5.54 years old. Comparison of intensity and quality of pain between stage I and Stage II of labor showed higher pain intensity in stage II ($P < 0.0001$). Nulliparous women reported higher pain intensity during stage II ($P = 0.002$), whereas multiparous women experienced shorter labor ($P < 0.0001$). In stage II of labor with increase of age, a decrease of labor pain intensity was observed ($P < 0.001$). There were no significant statistical relationships between labor pain and variables of job, education al level, weight of neonate and number of previous pregnancies in multiparous women. Labor pain intensity in women who had prenatal care in obstetrician's clinics was lower than others.

Conclusion: Lower intensity of labor pain in women who had prenatal care in obstetrician's clinics emphasizes on the role of obstetricians in recommending vaginal delivery to pregnant women as a physiologic phenomenon.

Keywords: Vaginal birth, McGill Pain Questionnaire, Labor Pain, Pain measurement, Kerman

Journal of Kerman University of Medical Sciences, 2011; 18(2): 163-171

References

1. Abushaikha L, Oweis A. Labour pain experience and intensity: A Jordanian perspective. *Int J Nurs Pract* 2005; 11(1):33-8.
2. Keskin HL, Keskin EA, Avsar AF, Tabuk M, Caglar GS. Pethidine versus tramadol for pain relief during labor. *Int J Gynecol Obstet* 2003; 82(1):11-6.
3. Saisto T, Kaaja R, Ylikorkala O, Halmesmaki E. Reduced pain tolerance during and after pregnancy in women suffering from fear of labor. *Pain* 2001; 93(2): 123 -7 .
4. McCrea H, Wright ME, Stringer M. Psychosocial factors influencing personal control in pain relief. *International Journal of Nursing Studies* 2000; 37(6): 493-503.
5. Ohel I, Walfisch A, Shitenberg D, Sheiner E, Hallak M. A rise in pain threshold during labor: a prospective clinical trial. *Pain* 2007; 132: S104-S108.
6. Strand LI, Wisnes AR. The development of a Norwegian pain questionnaire. *Pain* 1991; 46(1): 61-6.
7. Ebrahimi-Nejad G., Ebrahimi-Nejad A., Kohan S, Bahrampour A. The Evaluation of Pain in Neurosurgical Patients before and after Operation in Kerman Shahid Bahonar Hospital according to the McGill Pain Questionnaire. *J Kerman Univ Med Sci* 2004; 11(2):119-25 [Persian].
8. Brown ST, Comblell D, Kurtz A. characteristics of labor pain at two stages of cervical dilation. *Pain* 1989; 38(3): 289-95.
9. Ebrahimi-Nejad G, Ebrahimi-Nejad A. Relationship between Coping Strategies, Personality Traits and Psychological Distress in Bam Earthquake Survivors. *Iranian Journal of Medical Sciences* 2006; 31(4): 191-5.
10. Waters BL, Raisler J. Ice massage for the reduction of labor pain. *J Midwifery Women's Health* 2003; 48(5): 317-21.
11. Melzack R, Taenzer P, Feldman P, kinch RA. Labour is still painful after prepared childbirth training. *Can Med Assoc J* 1981; 125(4): 357-63.
12. Saisto T, Ylikorkala O, Halmesmaki E. Factors associated with fear of delivery in second pregnancies. *Obstet Gynecol* 1999; 94(5pt1):679-82.
13. Janssen SA, Arntz A. No interactive effects of naltrexone and benzodiazepines on pain during phobic fear. *Behav Res Ther* 1999; 37(1):77-86.
14. Chang MY, Chen CH, Huang KF. A comparison of massage effects on labor pain using the McGill Pain Questionnaire. *J Nurs Res* 2006; 14(3):190-7.
15. Hiltunen P, Raudaskoski T, Ebeling H, Moilanen I .Does pain relief during delivery decrease the risk of postnatal depression? *Acta Obstet Gynecol Scand* 2004; 83(3):257-61.

16. Olayemi O, Adeniji RA, Udoh ES, Akinyemi OA, Aimakhu CO, Shorehire KA. Determinants of pain perception in labour among parturients at the University College Hospital, Ibadan. *J Obstet Gynaecol* 2005; 25(2):128-30.
17. Onah HE, Obi SN, Oguanuo TC, Ezike HA, Ogbuokiri CM, Ezugworie JO. Pain perception among parturients in Enugu, South-eastern Nigeria. *J Obstet Gynaecol* 2007; 27(6):585-8.
18. Sittner B, Hudson DB, Grossman CC, Gaston-Johansson F. Adolescent's perceptions of pain during labor. *Clin Nurs Res* 1998; 7(1): 82-93.